

Рецензія

кандидата педагогічних наук, доцента Іваній Олени Миколаївни на дисертацію Колоколова Сергія Володимировича «Міжсекторна взаємодія в системі публічного управління на основі проєктного підходу», подану на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування

Актуальність теми наукового дослідження. Сучасні трансформаційні процеси в публічному управлінні, зумовлені децентралізацією, цифровізацією та активізацією громадянського суспільства, вимагають переосмислення ролі взаємодії між державним, приватним і громадським секторами. Ефективна міжсекторна взаємодія стає ключовим інструментом вирішення комплексних управлінських завдань, особливо в умовах обмежених ресурсів і підвищених суспільних очікувань.

Водночас проєктний підхід як інструмент організації такої взаємодії дає змогу підвищити результативність управлінських рішень, забезпечити гнучкість, цілеспрямованість і прозорість реалізації публічних ініціатив. Упровадження проєктного менеджменту в практику публічного адміністрування сприяє створенню ефективних партнерств, що орієнтовані на досягнення конкретних соціально значущих результатів.

Актуальність теми зумовлена також недостатнім рівнем наукової розробленості механізмів проєктно-орієнтованої міжсекторної взаємодії в українських реаліях та потребою у формуванні адаптованих до національного контексту моделей співпраці. У цьому контексті обране дисертантом дослідження має високу практичну значущість і спрямоване на вирішення одного з ключових завдань сучасного публічного управління.

Актуальність дослідження підсилюється наявністю взаємопов'язаних проблемних аспектів у практиці застосування відповідних механізмів реалізації міжсекторних проєктів у системі публічного управління, серед

яких автором виділено такі:

1. Відсутність комплементарності існуючих підходів до реалізації та оцінки проєктної діяльності суб'єкта і елементів публічного управління. Впроваджені методи оцінки зрілості проєктної діяльності розроблені тільки для органів влади державного і регіонального рівнів, без урахування процесів, що реалізуються в рамках проєктів міжсекторної взаємодії. Крім того, дані методики не можна порівняти з підходами оцінювання проєктних компетенцій в суб'єктах публічного управління, що знижує значимість даних інструментів системи управління як мотиваційних складових.

2. До цих пір відносно мало реалізованим залишається проєктний підхід з урахуванням партнерства. З 2020 по 2022 роки органами влади було ініційовано 65 проєктів державно-приватного партнерства, що на 98,67% менше, ніж реалізованих проєктів державно-приватної взаємодії на основі концесійних угод. Незважаючи на те, що правове поле для реалізації першого механізму було створено більше 7 років тому, досвід реалізації проєктів державно-приватного партнерства в деяких регіонах так і не було отримано.

3. Впроваджувані механізми міжсекторної взаємодії не орієнтовані на досягнення показників, необхідних для реалізації державної політики. Існуючі методики оцінки ініціативних проєктів, затверджені на регіональному рівні, не відбивають специфіку створюваних об'єктів у рамках проєктів, не орієнтовані на досягнення показників результативності, описаних у документах цілепокладання, тобто не інтегровані в систему стратегічного планування публічного управління.

4. Не сформовано єдиний підхід до реалізації процесів міжсекторних проєктів для всіх органів влади, розроблений у рамках системи обґрунтованих принципів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, темами, планами.

Дисертаційна робота виконана в межах комплексного дослідження кафедри бізнес-економіки та адміністрування Сумського державного педагогічного

університету імені А.С. Макаренка «Стратегічні аспекти трансформації публічного управління та адміністрування в Україні» (№ д/р 0121U113610), у межах якої здобувачем автора розроблено елементи, процеси і критерії реалізації проєктної діяльності в органах влади, які можуть бути використані суб'єктами публічного управління будь-якого рівня для розвитку і оцінки зрілості управління.

Найбільш істотні наукові результати, що містяться в дисертації.

Найзначніші наукові результати, представлені в дисертації, свідчать про те, що дослідження проблеми має цілісний, системний та комплексний характер. Автором розроблено й обґрунтовано теоретико-методологічні та методичні положення, спрямовані на вдосконалення реалізації проєктного підходу до міжсекторної взаємодії в системі публічного управління.

У роботі на основі діалектичного і кібернетичного підходів та використання загальнонаукових і спеціальних методів: комплексного та системного аналізу; структурних рівнів; диференціації та інтеграції; індукції і дедукції; узагальнення і аналогії; історико-логічного і економіко-статистичного аналізу; функціонального і економіко-математичного моделювання на основі адитивної концепції, теорії множин та лексикографічного лінійного порядку сформовано концепцію реалізації проєктного підходу у системі публічного управління; запропоновано класифікацію функціональних структур реалізації проєктного підходу в системі публічного управління; визначено елементи, процеси і критерії реалізації проєктної діяльності в органах влади, які можуть бути використані суб'єктами публічного управління будь-якого рівня для розвитку і оцінки зрілості управління; запропоновано методологічний підхід до угруповання і визначено сукупність проєктних компетенцій для елементів суб'єктів публічного управління; сформовано методологічний апарат і розроблено моделі міжсекторної взаємодії для учасників проєктів державно-приватного партнерства; визначено змістовні характеристики інституційних умов для

розвитку міжсекторної взаємодії в рамках державно-приватного партнерства; сформовано модель стандарту реалізації проєктного підходу міжсекторної взаємодії у системі публічного управління; розроблено комплексний інструментарій для вдосконалення реалізації процесів управління міжсекторною взаємодією в рамках проєктів за участю органів влади.

Нові факти, одержані здобувачем. Для досягнення поставленої мети Колоколов С. В. визначає і розв'язує конкретні науково-дослідницькі завдання в межах обраної проблематики.

Наукова новизна дослідження полягає в удосконаленні дуальної концепції реалізації проєктного підходу в системі публічного управління; матриці елементів, процесів та критеріїв для оцінювання розвитку проєктної діяльності, що, на відміну від існуючих, є універсальною для застосування на всіх рівнях публічної влади; тріадичної моделі стандарту реалізації проєктного підходу до міжсекторної взаємодії у системі публічного управління, що містить ключові елементи (декларацію міжсекторного проєктування; правила міжсекторної взаємодії в рамках проєктного підходу; карту міжсекторних проєктів; регламент моніторингу стандарту); уточненні класифікації функціональних структур реалізації проєктного підходу в системі публічного управління; моделі проєктних компетенцій для елементів суб'єктів публічного управління, що включає знання і вміння, необхідні для підвищення зрілості проєктної діяльності в органах влади за рахунок інтеграції процесів та підпроцесів оцінки, рекомендована до реалізації в рамках категорій методологічного профілю, що визначає змістовні характеристики теоретичних основ; інституційних умов, які, на відміну від існуючих, мають забезпечуватися суб'єктами публічного управління для розвитку міжсекторної взаємодії в рамках державно-приватного партнерства; набутті подальшого розвитку комплексного інструментарію для вдосконалення реалізації процесів управління міжсекторною взаємодією в рамках проєктів за участю органів влади та методологічного апарату та

триваріантної моделі міжсекторної взаємодії учасників проєктів державно-приватного партнерства, що, на відміну від існуючих, засновані на спеціальних функціях, що притаманні приватним партнерам в рамках процесів, орієнтованих на продукт проєкту.

Таким чином, наукова новизна є безсумнівною.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, опублікованих працях. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (261 найменування). Дисертаційне дослідження проілюстровано 27 рисунками та 30 таблицями, містить 15 додатків. Основний текст роботи складає 162 сторінки, загальний обсяг роботи з додатками 277 сторінок.

Виходячи з аналізу тексту дисертаційної роботи, можна стверджувати про обґрунтованість її наукових положень та висновків. Цілком релевантними вважаємо застосовані методи наукового пошуку. У дисертаційному дослідженні використано комплекс сучасних наукових методів, кожен із яких виконував специфічну функцію в аналітичній архітектоніці роботи. Крім того, цей аналіз дозволяє стверджувати, що здобувач належним чином володіє теоретичними аспектами вирішення наукового завдання.

Достовірність проведеного дослідження була забезпечена чітким алгоритмом дій, достатнім часом для апробації та оптимальним вибором використаних методів. Обрані сучасні методи дослідження виявилися інформативними та відповідними для реальної картини відображення поставленої мети.

Вагомою є апробація результатів дисертаційного дослідження на науково-практичних конференціях різного рівня: міжнародних: «Реалії та перспективи розбудови правової держави в Україні та світі» (м. Суми, 26 травня 2023 рік, 31 травня 2024 рік); «Бізнес-аналітика в управлінні

зовнішньоекономічною діяльністю» (м. Київ, 7 березня 2025 рік); усеукраїнських: «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах» (м. Ірпінь, 25 березня 2025 рік).

Значення для науки і практики отриманих результатів. Дисертаційна робота Колоколова С. В. містить раніше незахищені положення, а обґрунтовані результати розв'язують актуальну проблему. Практична значимість дисертаційного дослідження обумовлена прикладним значенням в реалізації проєктного підходу до міжсекторної взаємодії в системі публічного управління результатів, які можуть бути використані органами влади різних рівнів, серед яких: диференційована методика оцінки ініціативних проєктів різної типології; моделі міжсекторної взаємодії учасників проєктів державно-приватного партнерства; модель проєктних компетенцій, що дозволяє виявляти знання і вміння, необхідні для підвищення зрілості проєктної діяльності в органах влади; рекомендації і модель стандарту реалізації проєктного підходу міжсекторної взаємодії в системі публічного управління; інваріантна карта ключових процесів участі суб'єктів публічного управління в проєктах міжсекторної взаємодії.

Оцінка змісту та завершеності дисертації. На позитивну оцінку заслуговує ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків. Їхня достовірність та новизна підтверджуються конкретним змістом та результатами дослідження. У вступі дисертаційної роботи чітко окреслено науковий апарат дослідження, мета і завдання узгоджені зі структурою та висновками роботи. Загальні висновки є вмотивованими, ґрунтуються на результатах, викладених послідовно в трьох розділах дисертаційної роботи, розкривають зміст проведеного дослідження й узгоджуються з окресленими у вступі завданнями. Означене засвідчує той факт, що мета кваліфікаційної праці досягнута. Додатки суттєво доповнюють основний зміст дисертації.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації. У цілому позитивно оцінюючи здобутки дисертанта, вважаємо за доцільне висловити в дискусійному плані деякі зауваження та побажання:

1. Незважаючи на широкий огляд наукової літератури, автор не завжди систематизує підходи різних науковців до поняття міжсекторної взаємодії та проєктного підходу. Варто було б виділити типологію підходів або наукові школи в межах предметного поля дослідження.

2. Огляд літератури носить описовий характер; бракує критичного зіставлення підходів, виявлення протиріч у поглядах авторів, а також прогалин, які могла б заповнити дана дисертація.

3. Частина висновків повторює зміст основних розділів і не завжди відображає новизну дослідження. Варто зробити акцент на системних, узагальнюючих положеннях, які підкреслюють науковий внесок автора.

Повнота викладення матеріалу дисертації в наукових публікаціях. Основні результати дослідження були опубліковані в 10 наукових працях (з них 5 одноосібних), серед яких 5 статей – у наукових фахових виданнях України, 5 публікацій – у матеріалах наукових конференцій. Аналіз наукових робіт здобувача, зазначених у списку опублікованих праць за темою дисертації, дає можливість стверджувати, що представлені роботи повною мірою відображають основні положення та висновки дослідження.

Висновок про відповідність кваліфікаційної наукової праці чинним вимогам. Дисертація Сергія Володимировича Колоколова «Міжсекторна взаємодія в системі публічного управління на основі проєктного підходу», подану на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування є актуальним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, що має наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

Результати дисертаційного дослідження засвідчили успішність вирішення поставлених завдань, основні положення дисертації мають наукову новизну і пройшли достатню апробацію. Зміст роботи повністю відповідає спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Викладене вище дозволяє зробити висновок про те, що дисертація Сергія Володимировича Колоколова «Міжсекторна взаємодія в системі публічного управління на основі проєктного підходу» є самостійним завершеним дослідженням, що відповідає чинним вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, а її автор Сергій Володимирович Колоколов заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри права та
публічного управління

Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка

Шван
Олена ІВАНІЙ

Підпис Іваній О.
засвідчую
провідника фахівця
Солон С. Соляника
" " 20 р.